

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

IDZIE LUTY...

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

...podkuj buty albo: Idzie luty – obuj dobre buty, albo: Na luty wdziej dobre buty, albo: Spyta cię luty, czy masz dobre buty – to przysłowie ma kilka wersji, ale jedno znaczenie: przygotuj się, będzie ostra zima, mrozu i lodu nie zabraknie (ciepłe buty – rzecz naprawdę cenna w dawnych czasach – ochronią cię przed odmrożeniami, a w podkutych butach, tj. podbitych specjalnymi blaszkami, nie poślizgniesz się na oblodzonej drodze). Luty uchodził za najmroźniejszy miesiąc w roku, stąd jego nazwa: luty to dawny przymiotnik o zn. ‘srogi, mroźny, ostry’. Kiedyś mówiło się nie tylko o lutej zimie i lutych mrozach, ale także o lutym zwierzu czy lutym rycerzu („Nie czyńże tego, luty rycerzu, lepiej od razu mnie zetnij!” – pisał Sienkiewicz). A wiecie, jak będzie wyglądać M. l.mn. połączeń ‘luty zwierz’ i ‘luty rycerz’?